

Vragen en opwaardering m.b.t. SB Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
SGP	1	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Voor de ruimtelijke puzzel heb ik niet zo zeer technische vragen, maar zou ik deze graag opwaarderen om te kunnen spreken met collega's en GS over de politieke afwegingen in het stuk gemaakt. Gezien de inhoud lijkt mij opwaardering van dit voorstel eigenlijk vanzelfsprekend.	De statenbrief wordt ter bespreking geagendeerd.
PvdD	2	<u>Opwaardeerverzoek</u> : In de statenbrief, laatste alinea, wordt aangegeven dat de SB wordt besproken op 17 januari. Onze fractie wil graag in gesprek met gedeputeerde en PS over de vervolg procedure m.b.t. (wijziging) Omgevingsvisie, (wijziging) Omgevingsverordening en op te stellen Ruimtelijke Arrangementen met het rijk. Vragen die wij graag bespreken zijn o.a.	De statenbrief wordt ter bespreking geagendeerd. Omdat is afgesproken dat voor het Ruimtelijk Voorstel de werkwijze voor programma's wordt gehanteerd, is deze formulering in de statenbrief opgenomen.
	3	Waarom is het RVpU + de ambitie van GS de basis voor de omgevingsvisie, wat is dan de rol van PS en de ambtelijke organisatie? In het RVpU zijn immers geen nieuwe keuzes gemaakt (lezen wij in de SB).	In het RVpU zijn inderdaad geen nieuwe keuzes gemaakt. Dit volgt uit de afspraak dat we dit document in Utrecht niet zien als kaderstellend. De Omgevingsvisie uit 2021 bood voldoende kader voor het opstellen van het RVpU. In het RVpU is wel aangegeven voor welke onderwerpen GS voorstelt om kaderstellend beleid in de Omgevingsvisie bij te stellen of aan te scherpen. Het is aan uw Staten om te beslissen of u dit ook wilt en deze keuzes in de wijziging van de Omgevingsvisie te maken. Daarnaast kunnen er vanzelfsprekend ook andere onderwerpen opgepakt worden. U ontvangt ten behoeve van dit gesprek in een volgende Commissie Omgevingsvisie het Statenvoorstel voor de Startnotitie voor de wijziging van de Omgevingsvisie en -verordening.
	4	In hoeverre hebben de bijdragen van PS (inbreng 14 juni) geleid tot aanpassing van de stukken (zoals het RVpU)?	In de statenbrief is een verantwoording opgenomen van de wijze van verwerken van alle bijdragen van PS. Zie hiervoor de opgenomen tabel.
	5	Hoe past de gekozen aandacht voor 'Economische groei' in het ruimtelijk voorstel bij de grote ruimtelijke opgaven die er al liggen bijvoorbeeld op het gebied van extra natuurgebieden en huidige woningbehoefte? Waar gaat dit ten koste van	Wat betreft economische groei is aangesloten op de Omgevingsvisie. Hierin is in hoofdstuk 2, Visie, opgenomen: <i>Wij willen dat de provincie Utrecht het groene, gezonde en slimme middelpunt van Nederland blijft, ook in 2050. Daarbij staan we voor een flinke uitdaging: het aantal inwoners, woningen, banen en verplaatsingen groeit fors. Het grondgebied is te klein om al deze ruimtevragers los van elkaar een plek te bieden. Onze grootste opgave is daarmee de vraag hoe wij de verschillende functies ruimtelijk met elkaar kunnen combineren. Ook zal het nodig zijn om prioriteiten te stellen en keuzes te maken. Niet alles kan altijd en overal.</i>

PvdA	6	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Met complimenten voor het goede werk dat geleverd is, wil de PvdA dit document graag bespreken tegen de achtergrond van de hiervoor geagendeerde scenariostudie van PBL.	De statenbrief wordt ter bespreking geagendeerd.
GroenLinks	7	<u>Opwaardeerverzoek</u> : De begeleidende brief, het is niet duidelijk of eenzelfde brief bijgevoegd wordt richting Rijk, immers is de aanhef de Staten. Wat daarom onduidelijk is of de aandachtspunten genoemd in deze brief in een begeleidend schrijven richting het Rijk gaan. We willen voorstellen om hier een statenvoorstel van te maken om de volgende reden. De brief is gebaseerd op drie statenbrieven, en daarmee ligt er geen statenbesluit. Vervolgens worden aandachtspunten gebaseerd op uitspraken die in commissieoverleggen gedaan zijn, dit lijkt willekeurig.	De statenbrief is niet aangeboden aan het Rijk. Hiervoor is een aparte aanbiedingsbrief opgesteld. Zie het bijgevoegde document. De vraag van het Kabinet voor het maken van een ruimtelijk voorstel is gesteld aan GS. Bij de start is in de commissie besproken welk traject in Utrecht gevolgd wordt. Er is gekozen voor de werkwijze die ook voor programma's gehanteerd wordt. Er is om die reden ook geen nieuw kaderstellend beleid ontwikkeld, maar aandachtspunten voor hierna aan te passen kaderstellend beleid in de Omgevingsvisie. Richting het Rijk is aangegeven waar de provincie Utrecht, op basis van haar beleid en de ontwikkelingen, behoefte aan heeft in de Nota Ruimte. Na de commissiebespreking volgt een Statenvoorstel voor de start van het wijzigen van de Omgevingsvisie.
	8	Waaruit leidt het college af dat het enige aandachtspunt dat meegegeven wordt richting Rijk, aandacht is voor de toekomst van landbouw, ondanks dat meerdere onderwerpen de revue hebben gepasseerd?	Aan het Rijk worden over de gehele breedte van de fysieke leefomgeving aandachtspunten meegegeven. Zie hiervoor hoofdstuk 2 van het Ruimtelijk Voorstel. In de statenbrief is dit toegelicht onder de kopjes 'Versnellen, vernieuwen, verdiepen' en 'agenderend voor het ruimtelijk arrangement'. Ook uit de verwerken van de aandachtspunten vanuit de commissie Omgevingsvisie blijkt deze breedte.
	9	Waarom zijn alle genoemde punten uit de commissie van 14 juni als aandachtspunten van de Staten opgenomen?	Voor de commissievergadering van 14 juni is aan uw Staten gevraagd: <i>Tijdens de bespreking in de commissie ontvangen wij graag uw aandachtspunten bij dit tussenproduct. Die kunnen wij betrekken bij het vormgeven en in oktober vaststellen van het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht.</i> In de nu voorliggende statenbrief is aangegeven op welke wijze met deze aandachtspunten is omgegaan.
	10	Op basis waarvan is deze selectie gedaan?	In de tabel staan alle aandachtspunten die in het verslag van 14 juni opgenomen zijn.
	11	Dat we bijvoorbeeld open staan voor kernenergie in onze provincie is geen democratisch besluit, wordt dit richting Rijk opgenomen als aandachtspunt omdat dit door een partij genoemd is?	De tabel met aandachtspunten vanuit de commissie is niet toegestuurd aan het Rijk. Deze tabel is een verantwoording richting uw Staten van het verwerken van de aandachtspunten in het RVpU.
	12	Zou hier geen besluit over genomen moeten worden alvorens dit als aandachtspunt richting Rijk mee te geven?	Zie beantwoording vraag 11.
	13	Het besluit dat de Staten bij motie heeft genomen staat niet opgenomen in de brief	Dit besluit is opgenomen in het RVpU. Zie hiervoor pagina 28.

		als aandachtspunt. Dit is de natuurlijke verbinding tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. Gaat college dit nog opnemen als aandachtspunt? Het kan immers toch niet zo zijn dat uitspraken in de commissie wel als aandachtspunt opgenomen worden en democratisch genomen besluiten niet.	
	14	Verschillende keren wordt beschreven dat de centraal gelegen ligging van de provincie Utrecht voor extra uitdagingen zorgt op het gebied van ruimtelijke ordening. Dit blijkt niet direct uit de randvoorwaarden versnellen, vernieuwen, verdiepen. Wat geeft Utrecht daarom mee aan het Rijk (dat door de ligging geen van de andere provincies mee geeft) in het kader van deze centrale ligging?	<p>Bij de toelichting op de inzet in het RVpU is de betekenis van de centrale ligging van Utrecht benoemd. Zie hiervoor pagina 14.</p> <p>Specifieke voorbeelden van agendering zijn de verbinding met landschappelijk verbinding met Groene Hart, Gelderse Vallei, Utrechtse Heuvelrug en Veluwe, het robuust maken van het energienetwerk en de schaa sprong voor een samenhangend multimodaal mobiliteitssysteem.</p>
	15	Wij lezen niets terug in de aandachtspunten over de uitdagingen voor natuur die alle ontwikkelingen met zich meebrengen binnen de ruimtelijke ordening. De natuur komt, ook (misschien wel juist) in onze provincie enorm onder druk, door alle extra ruimtelijke vragen voor woningbouw etc. De Utrechtse natuur dreigt ondergesneeuwd te raken in alle punten waar aandacht voor gevraagd wordt. Is het college bereid de natuur een prominente plek in het Ruimtelijk Voorstel te geven?	<p>Het herstellen en versterken van de natuur in de provincie krijgt volop aandacht in het ruimtelijk voorstel. In het voorwoord staat dit al in de 2^e alinea en ook in de paragraaf 'kern van ons ruimtelijk voorstel' staat natuur in de 2^e alinea. Het ruimtelijk voorstel legt daarbij ook nadruk op biodiversiteit. Zie ook principe 5 op pagina 17.</p> <p>Wellicht doelt de Statenfractie van GroenLinks op de 27 samenhangende agendapunten waarin natuur niet expliciet benoemd wordt. Er zijn echter vele agendapunten die bijdragen aan natuur en biodiversiteit. Dat begint al bij het eerste agendapunt. Door water en bodem meer sturend te laten zijn zal de natuur zich positief kunnen ontwikkelen. Het belang van natuur is verder uitgewerkt bij het Perspectief voor landbouw en natuur en bijbehorende agendapunten.</p> <p>Daarnaast is ook bij de andere perspectieven natuur veelvuldig benoemd. Dit sluit aan bij de integrale opzet en aanpak van de Omgevingsvisie waarop het ruimtelijk voorstel aansluit.</p> <p>Het UPLG bevat, in aansluiting op het ruimtelijk voorstel, een gebiedsgerichte aanpak om de natuur te versterken.</p>
D66	16	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Voor de commissie Omgevingsvisie op 17 januari staat de SB Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht ter informatie geagendeerd. Echter, in de slotalinea van de Statenbrief zelf staat "Tijdens de bespreking van de Statenbrief in de commissie op 17 januari 2024 ontvangen wij graag uw aandachtspunten bij het wijzigen van de Omgevingsvisie en het opstellen van het ruimtelijk Arrangement".	<p>Het Ruimtelijke Voorstel vormt de start van een cyclisch proces: het is geen eenmalige inspanning om tot een gezamenlijk beeld te komen, maar een blijvende en actieve samenwerking tussen Rijk, provincie Utrecht, regio's, gemeenten en waterpartners. Doel hiervan is de schaarse ruimte toekomstbestendig te maken, eerlijk te verdelen en de ruimtelijke kwaliteit te versterken.</p> <p>Het maken van aanvullende keuzes t.o.v. de keuzes die al in de Omgevingsvisie staan, is aan</p>

		De D66-fractie zou daarom graag zien dat deze Statenbrief ter bespreking op de agenda komt. Specifiek zou ik in de commissie graag willen bespreken hoe het proces er uit ziet als er keuzes gemaakt moeten worden. Er staat heel veel op heel veel lijstjes, parallel en zonder prioritering, en op blz.17 staat terecht 'niet alles kan': niet alles zal in de beschikbare ruimte passen. PS zal de politieke keuzes moeten maken.	uw Staten. U kunt hiervoor het proces van het wijzigingen van de Omgevingsvisie en -verordening benutten.
SP	17	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Graag wil ik agendapunt 12 van OGV opwaarderen voor een korte bespiegeling vanuit de SP. Motivatie: we vinden het natuurlijk geweldig dat er vele honderden pagina's worden geproduceerd met opsommingen en analyses van – noodzakelijke en urgente – de opgaven en uitdagingen die er liggen voor de Provincie, maar de olifant in de kamer staat natuurlijk in de aandachtspuntentabel op pagina 4 en 5 van de Statenbrief: er komt geen nieuw geld voor de uitvoering vanuit het Rijk, waarmee alle papieren inspanningen een dode letter lijken op te leveren. We willen hierover, na eerdere discussies in diverse commissies, een uitwisseling doen met het college. Wat is dit alles waard zonder de benodigde middelen? Welke mogelijkheden ziet het college om alsnog de nodige slagen te maken?	<p>We staan in Utrecht klaar om de grote opgaven aan te pakken. We realiseren ons dat we dit niet alleen kunnen doen. We hebben de hulp van het Rijk nodig om vooruitgang te boeken.</p> <p>Met dit Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht vragen we het Rijk om samen te werken aan de ruimtelijke uitdagingen en kansen. Samenwerken in uitvoering, bekostiging, beleid en regelgeving.</p> <p>Dit vraagt een gezamenlijke inspanning en onderling vertrouwen, met respect voor ieders rol en verantwoordelijkheid.</p> <p>Samen met de andere provincies zetten we ons dan ook in om via het ruimtelijk arrangement wél ook afspraken te maken over financiën. Daarnaast richten wij ons voor financiële afspraken op de NOVEX-gebieden en de diverse Rijksprogramma's, zoals NPLG en Woondeals.</p>
BBB	18	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Hoe kan men spreken over versnellen als het aantal randvoorwaarden (oa op het gebied van natuur) opnieuw is toegenomen?	Het gaat om het versnellen van de uitvoering van de huidige ambities en het huidige beleid zoals opgenomen in Omgevingsvisie en de diverse programma's van zowel provincie als Rijk. Denk aan sneller op orde brengen van de wettelijke, financiële, organisatorische, etc. randvoorwaarden.
	19	De stapeling van ambities (natuur, extensivering landbouwsector, extra woningbouw) zal gaan wringen met de feitelijke fysieke ruimte. Is de ruimtelijke doorrekening (motie) al afgerond en in hoeverre zal dit aanleiding zijn om ambities terug te schroeven?	In het bijlagenrapport bij het Ruimtelijk Voorstel is een actualisatie van de ruimtelijke doorrekening opgenomen (bijlage C, vanaf pagina 85). De conclusies hiervan staan in het hoofdrapport in paragraaf 3.6 (pagina 42). GS zien op basis hiervan vooralsnog geen aanleiding om de ambities terug te schroeven. Mochten uw Staten dit wel zien, dan kan dit in het traject van het wijzigen van de Omgevingsvisie tot uitdrukking komen.
	20	Wat zijn voorgenomen acties vanuit de Provincie in relatie met Schiphol (en 4de aanvliegeroute)	Uitgangspunt in de Omgevingsvisie provincie Utrecht is dat we stad en land gezonder maken. De aanpassingen in het kader van de Luchtruimherziening en het nationale luchtvaartbeleid moeten bijdragen aan vermindering van de geluidsoverlast voor onze inwoners en dieren en verbetering van de luchtkwaliteit in onze provincie. In het ruimtelijk voorstel vragen we het Rijk om in de Nota

			<p>Ruimte extra eisen te stellen aan Schiphol om overlast in de omgeving te verminderen. Zie ook agendapunt 20 op bladzijde 65. Als er specifieke informatie beschikbaar komt over Schiphol en de mogelijke 4^e aanvliegroure wordt u hierover geïnformeerd via de Statencommissie M&M.</p>
	21	Is er een tijdslijn voor wat betreft informatie vanuit Defensie afgesproken?	<p>Met het Ruimtelijk Voorstel heeft de provincie haar inzet kenbaar gemaakt. Afspraken met het Rijk over het Ruimtelijk Voorstel worden opgenomen in het later dit jaar te sluiten Ruimtelijk Arrangement. De samenwerking met Defensie wordt vormgegeven via de gebiedssamenwerking Utrechtse Heuvelrug A-Z. Hierin wordt toegewerkt naar een bestuursovereenkomst met defensie. Hierover worden uw Staten t.z.t. geïnformeerd.</p>
	22	Rood groeit mee (ipv groen groeit mee): leidt dit niet tot nog meer vertragingen? Het impliceert wederom een stapeling van ambities ten aanzien van de “zo broodnodige” woningproductie.	<p>De inzet is dat groen met de verstedelijking meegroeit. Zie bladzijden 47 en 67.</p>
	23	Is er een budget gesteld, cq een limiet voor het aantal (consultant / strategie) rapporten dat t.b.v. de ruimtelijke inrichting van onze provincie?	<p>Ja, er is aan de start van het traject een begroting gemaakt van de te maken kosten. Het Ruimtelijk Voorstel is zoveel als mogelijk opgesteld met eigen ambtelijke expertise. Niet alle werkzaamheden waren echter op te vangen binnen de bestaande capaciteit. Er is daarom ingehuurd voor een deel van de verbeeldingen op kaart en procesondersteuning. Daarbij is via de door de staten vastgestelde Zomernota 2023 goedkeuring gegeven aan de benodigde extra middelen in 2023.</p> <p>Het Ruimtelijk Voorstel is opgesteld op verzoek van het Rijk. Dit was een welkome vraag, omdat de provincie in de planning had om in 2023 de informatie op orde te brengen voor de startnotitie wijziging Omgevingsvisie en -verordening. Dit traject is daarvoor benut.</p> <p>Ook voor het wijzigen van de Omgevingsvisie en -verordening wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van eigen ambtelijke expertise. Inhuur voor verbeelding zal daarbij beperkter nodig zijn, omdat hiervoor inmiddels meer expertise in de organisatie beschikbaar is.</p> <p>Het hebben van een Omgevingsvisie en -verordening is een wettelijke verplichting en de Staten hebben bij vaststelling van de 1^e visie en verordening uitgesproken dat ze beide actueel willen houden en dus periodiek willen wijzigen. Hieraan wordt in 2024/2025 uitvoering gegeven.</p>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

DATUM	12 december 2023	TEAM	Kernteam Ruimtelijk Voorstel
NUMMER	UTSP-2028850708-4318	REFERENTIE	Erik van Hoogstraten/ Conny Raijmaekers
UW BRIEF VAN	12 december 2022	DOORKIESNUMMER	06-25762279
UW NUMMER	2022-0000668914	E-MAILADRES	erik.van.hoogstraten@provincie-utrecht.nl
BIJLAGEN	Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht 'Versnellen, Vernieuwen, Verdiepen' Inclusief bijlagenrapport en folder	ONDERWERP	Aanbieding Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht

Geachte heer De Jonge,

Op 12 december 2022 viel het 'Provinciaal Startpakket fysieke leefomgeving' op onze digitale deurmat. De vraag van het Rijk aan de provincie Utrecht was om de nationale opgaven ruimtelijk te vertalen en inzichtelijk te maken in hoeverre deze realiseerbaar zijn in combinatie met de provinciale ruimtelijke opgaven. Hierbij bieden wij u, exact een jaar later, met trots het antwoord op deze vraag aan: het Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht 'Versnellen, Vernieuwen, Verdiepen'. De provincie heeft hier het afgelopen jaar met veel enthousiasme, toewijding en plezier aan gewerkt, samen met de Utrechtse regio's, gemeenten en waterpartners.

Dit Ruimtelijk Voorstel is onze inzet om samen te werken aan de grote, urgente opgaven in de provincie Utrecht en haar omgeving. Het versterken van de kwaliteiten van onze provincie vormt de basis. De opgaven die spelen zijn enorm en de ruimte is schaars. Daarom staat het combineren en concentreren van ruimtelijke oplossingen centraal. We willen de provincie Utrecht verder ontwikkelen met aandacht voor brede welvaart: economische, ecologische en sociale aspecten willen we in balans brengen. Er moet veel gebeuren voor het vitaal houden van onze kernen: ruimte voor nieuwe woningen, werklocaties, voorzieningen en zorgen voor adequate bereikbaarheid. Ook zijn er opgaven rond zoetwaterbeschikbaarheid, klimaat, energie, landbouw, natuur, groen en gezondheid. En dat alles in een kwalitatief hoogwaardige omgeving. Door in de provincie Utrecht knelpunten op te lossen en kansen te pakken, maken we onze provincie sterker en helpen we heel Nederland verder.

Wij zien goede mogelijkheden om de ruimtelijke nationale opgaven die hier spelen in te passen en te combineren met onze provinciale opgaven, mits het Rijk daarvoor geschikte voorwaarden creëert. In het Ruimtelijk Voorstel hebben we daar concrete acties voor geformuleerd, deels al op korte termijn. Het is noodzakelijk dat we samen met het Rijk gaan Versnellen (uitvoeren), Vernieuwen (beleid en regelgeving ontwikkelen) en Verdiepen (onderzoeken). Zo kunnen we onze provincie mooi houden en iedereen hier prettig en gezond laten wonen, werken en leven, nu, straks en later. Wij maken graag wederkerige bestuurlijke afspraken met u in het Ruimtelijk Arrangement. Met name over de benodigde condities en randvoorwaarden, zoals instrumenten en financiële middelen, om samenhangend uitvoering te kunnen geven aan de grote opgaven.

In het Ruimtelijk Voorstel hebben wij niet alleen concrete acties voor het Rijk geformuleerd, maar ook voor onszelf. Deze acties pakken wij in 2024 op via het wijzigen van onze Omgevingsvisie provincie Utrecht. Daaraan koppelen wij ook een breed participatietraject met onze inwoners en ondernemers. Onze Provinciale Staten nemen in 2025 een kaderstellend besluit over de gewijzigde Omgevingsvisie. Wij zullen u tijdig informeren als dit besluit gaat leiden tot bijstelling van het Ruimtelijk Voorstel dat wij u met deze brief toesturen.

Wij kijken uit naar voortzetting van de vruchtbare samenwerking in het afgelopen jaar. Door samen stappen te zetten in het hart van Nederland, helpen we heel Nederland vooruit!

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen